Zanim wygłoszę stanowisko stowarzyszenia SAiW Copyright Polska, które mam honor tu reprezentować, pozwolę sobie na krótki wątek historyczny sięgający początku tego wieku, a mianowicie roku 2003. Wtedy to Porozumienie Łazienki Królewskie, po zwycięstwie w krótkiej bitwie z ministrem finansów Grzegorzem Kołodko o 50% kosztów uzyskania, powróciło do swego założycielskiego zadania – zdefiniowania statusu twórcy. Ministerstwo Kultury podjęło problem wskazywany przez 35 związków i stowarzyszeń tworzących PŁK i zwołało roboczą konferencję na ten temat, a nawet wcześniej wysłało prawnika UW na analogiczne międzynarodowe forum na Litwę. Analiza tamtych dyskusji w opinii tegoż prawnika na ponad 30 stronach jego referatu dowodziła, że jest to zamiar ponad siły w wielu aspektach - i temat został odłożony ad acta na lata całe. A Litwini po kilku miesiącach od tamtego forum rozpoczęli ścieżkę legislacji statusu twórcy...

Wreszcie, po 12 latach, w roku 2015 z inicjatywy Związku Zawodowego Twórców Kultury odbył się w Toruniu II Kongres Twórców Kultury Polskiej. Stwierdzono w credo, że „kulturę narodową, która jest bezcennym dobrem, nabierającym nowego znaczenia w kontekście integracji europejskiej, należy chronić przede wszystkim poprzez ochronę jej twórców. Niezbędnym warunkiem prawidłowego określenia celów jest pogłębiona analiza istniejącego stanu rzeczy w zakresie ochrony socjalnej i bytowej twórców polskiej kultury w szerokim kontekście prawnym i ustawowym.”

Dwa lata później, z inicjatywy MKIDN powołano Ogólnopolską Konferencję Kultury (OKK), której obrady trwające od września 2017 w kilkunastu dziedzinach artystycznych (11 konferencji tematycznych) wypracowywały rozwiązania prawne i organizacyjne, zaspokajające najbardziej palące potrzeby twórców. W lutym 2018 rozszerzono grono zainteresowanych o nowych przedstawicieli środowisk twórczych, zapraszając ich do grupy roboczej OKK, odbywającej spotkania w Narodowym Instytucie Fryderyka Chopina pod przewodnictwem jego dyrektora Artura Szklenera, którego wkład w postępy procesu tworzenia podwalin pod przyszłe treści legislacyjne, jest nie do przecenienia.

Pełne kalendarium procedowania projektu ustawy znajdziecie Państwo na stronie SAiW w zakładce serwis autora.
Dalej to już najnowsza historia, doskonale znana tu obecnym.

Zmierzamy do tak długo wyczekiwanego finału dzięki konsekwentnemu wsparciu Ministerstwa Kultury w osobach Pań minister Hanny Wróblewskiej i Marty Cienkowskiej oraz panów Dyrektora Macieja Dydo i Sekretarza Stanu Macieja Wróbla. Ich zaangażowaniu zawdzięczamy także przełomową zmianę listy nośników, również wspierającą interesy autorów, równie długo jak status twórcy wyczekiwaną. Wielkie i gorące słowa gratulacji i podziękowań!

Oczywiście w imieniu SAiW Copyright Polska oświadczam, że zdecydowanie popieramy procedowany projekt, wskazując konieczność wprowadzenia niezbędnych poprawek uzgodnionych ze wszystkimi siłami politycznymi w parlamencie i Kancelarią Prezydenta RP, tak aby zapewnić ostateczne przyjęcie, podpisanie i wejście w życie ustawy - wieńczące docenienia istoty i znaczenia pracy twórców i artystów, zawsze podkreślając i przypominając, że taka będzie kondycja naszej kultury, jaka jest kondycja jej twórców.

Janusz Kobyliński
14 lipca 2026 r.